

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/64/2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

250/2015. számú (VI. 25.)

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2015. február 6-án előterjesztett **panaszát** a 2015. június 25-én megtartott zárt ülésén meghozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a N. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2015. február 6-án, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a 2015. február 3-án vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy azonnali segítséget szeretne kérni; azt szeretné, hogy azonnal jöjjön le a Testület Cs-ra kivizsgálni az ügyet. Fel szeretné jelenteni a Cs. és N. Rendőrséget korrupció miatt. Elmondta, hogy 25 éve több feljelentést is tett a cs-i rendőrök ellen, de azok nem tudnak megoldani semmit.

2015. január 29-én a panaszos a N. Rendőrkapitányságon járt, ahol F. B. rendőr azt ígérte a 16 éves fiának, hogy amennyiben vallomást tesz a kihallgatása során, akkor elengedi és nem viszi „lakásotthonba”.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2015. február 3-án végül a panaszos fia fél kettő környékén megtette vallomását; több mint két órán keresztül tartózkodott bent. A gyermeket ügyvéd nélkül hallgatták ki. A panaszos 2 óra körül jelezte az ügyeletnek, hogy fel kívánja jelenteni a rendőrséget korrupció miatt. A főkapitány nem fogadta a panaszoszt, pedig két órán keresztül hiába várt rá. Erre tekintettel fel kívánja jelenteni a főkapitányt, F. B. rendőrt, aki azt ígérte a panaszos fiának, hogy elmehet. A panaszos felteszi a kérdést, hogy vajon a rendőrök hazudhatnak?

A panaszos elmondta, hogy a fiát a B. lakásotthonba vitték, és akik vitték meg akarták verni a gyereket, sőt a panaszoszt is. Azt mondták a rendőrök panaszos fiának, hogy „... mit szólnál ahhoz, hogy ha apádnak is szétvernénk vagy szétrúgnánk a fejét...?”. A panaszos véleménye szerint egy rendőr nem viselkedhet így, és nem verekedhet, hiszen a rendőröknek sem szabad mindent megtenni. Nem élhet vissza a rendőr a hatalmával. A panaszos elmondta, hogy a fia nem követett el olyan bűnt, nem lopott, nem ölt, csak ő is ott volt egy-két bűncselekménynél. De azokat nem ő követte el. És, aki egyébként is bűncselekményt követ el, azt sem verheti meg a rendőr, hiszen nincs arra felhatalmazva. Sőt a panaszossal sem szabadna verekedni, aki egyébként a cselekmények elkövetésekor nem is volt jelen, hiszen ő csak elkísérte a fiát a N. Rendőrkapitányságra a kihallgatására.

A panaszos kérte a Testület segítségét, sőt amennyiben a Testületnek van felettes szerve, akkor kérte a Testületet, hogy ezen szervnek is mutassa be a levelet és segítsen neki. A panaszos elmondta, hogy úgy gondolja, hogy a rendőr sem csinálhat akármit, hiszen a rendőrségre is vonatkoznak a jogszabályok, nekik is van törvényük, és van egy határ, hogy meddig mehetnek el. De ezt az egész helyzetet soknak és egyben felháborítósnak tartja. A panaszos feltette azt a hipotetikus kérdést, hogy ha vele és fiával szemben így járt el a rendőrség, akkor vajon mit csinálhat a gyilkosokkal, őket vajon agyonverhetik. A gyilkosoknak is van törvénye, azok is emberek, nekik is van joguk.

A panaszos elmondta, hogy a sorompó ügyben is volt kihallgatás, de ott sem volt jelen ügyvéd. Egyszerre több személyt hallgattak ki, de a rendőrség nem tudta kinyomozni az esetet. A panaszos véleménye szerint erre azért nem került sor, mert a rendőrök korruptak. Elmondta, hogy kb. 15-ször hajtottak végre házkutatást, de soha nem vittek házkutatási papírt. Kétszer az egész házat a pincétől a padlásig átkutatták, a szekrényeket is megvizsgálták, de nem találtak semmit. A pajtában is többször voltak úgy, hogy a panaszos nem volt otthon; sőt a forgácson a bakancs nyomuk is meglátszott.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a N. Rendőrkapitánysághoz. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A N. Rendőrkapitányság vezetője 2015. március 4-én küldte el átiratát, amelyben jelenti, hogy a panaszos által benyújtott panasz nyomán elrendelt vizsgálata kapcsán a Testület megkeresésére csatoltan felterjeszti a hatóságuknál rendelkezésre álló iratokat, amelyek a panaszos fiának elfogása kapcsán keletkeztek; egyben csatoltan megküldi az elfogást végző rendőröknek, illetve F. B. r. őrnagynak az intézkedéssel kapcsolatban a Testület megkeresésére készített jelentését.

Az intézkedés során, 2015. február 3-án a panaszos és fiatalkorú fia (M. R. O.) idézésre jelentek meg a N. Rendőrkapitányságon, mivel a panaszos néhány nappal korábban jelezte, hogy személykörözés hatálya alatt álló fia nem kíván tovább bujkálni, fel akarja magát adni.

A fiatalkorú gyanúsított a rendőrségnek folyamatban lévő büntetőeljárás nyomozati szakában gyanúsítottként a fentebbi napon folytatólagosan hallgatták ki. A kihallgatásról előzetesen tájékoztatták a védőjét és a gyámját is. A kihallgatást követően a Közrendvédelmi Osztály beosztott állományának két tagja meghallgatta az eltűnés miatt is körözött M. R. O-t, majd átkísérték őt a Járásbíróságra, tekintettel arra, hogy a bíróság is körözte. Ezt követően a Gyermekvédelmi Központ egyik lakásotthonába szállították a F. utca 30. szám alá.

Az intézkedésnek nem volt olyan mozzanata, amikor a panaszost a fiával együtt bárhová szállították volna. A panaszost nem szállították egyedül sem az intézkedő rendőrök sehová. A fiatalkorú személyt kizárólag a Gyermekvédelmi Központba vitték személygépkocsival, a szomszédos járásbíróságra pedig gyalogosan kísérték át.

Megjegyzendő, hogy az intézkedés során kapcsolatba kerülő kollégákkal a panaszos mindvégig arrogánsan viselkedett, többször fenyegetően hangoztatta, hogy mindenkit fel fog jelenteni. Ugyanakkor arra vonatkozóan semmiféle adat nem merült fel, hogy a panaszost vagy a fiát a N. Rendőrkapitányság eljáró tagjai részéről bármiféle sérelem érte volna.

Ezen kívül a panaszos 2015. február 18-án előzetesen egyeztetett időpontban a fogadónapon megjelent, azonban a panaszában foglaltakról említést sem tett.

2) A N. Rendőrkapitányságon 2015. február 18-án kelt feljegyzés szerint a kapitánysági fogadónapon 9 óra 30 perckor – előzetesen egyeztetett időpontban – jelent meg a panaszos, aki bejelentést tett, amelynek során jelen volt a kapitányságvezető, J. V. r. alezredes és F. Gy. r. szds.

A fenti időpontban tett felkeresés alkalmával a panaszos előadta, hogy több polgári jogi és büntetőjogi tárgyú ügyet elvesztett, amellyel összefüggésben mintegy 3-5 millió Forint egyéb jogcímen kifizetett költsége keletkezett. Ezen döntéseket elmondása szerint felül kellene vizsgálni. A panaszos előadta, hogy több szervezet irányába (ügyészség, bíróság) élt írásos megkereséssel az ügyeivel összefüggésbe hozott döntések felülvizsgálata miatt, de a megkeresett szervek erre érdemben nem válaszoltak.

A panaszos az előadottak során több alkalommal kiemelte Dr. H. É-át, a Törvényszék elnökét, továbbá Dr. H. Sz. megyei főügyészt tekintetben, hogy minden írásos panaszát elutasították, illetve a személyes felkeresés ellenére bebocsátást hozzájuk nem kapott.

Erre tekintettel a panaszos kérte a kapitányságvezetőt ügyeinek ismételt vizsgálata érdekében tegye meg a szükséges intézkedéseket. A kapitányságvezető a panaszos által előadottak vonatkozásában azt a tájékoztatást adta, hogy ezen ügyben illetékességgel és hatáskörrel a N. Rendőrkapitányság nem bír, így javasolta, hogy személyesen keresse fel azokat a szervezetet, amelyek tevékenysége során hozott döntésekkel összefüggésben nem ért egyet.

A panaszos a kapitányságvezető tájékoztatását megértette; további segítségként a panaszos megkapta F. Gy. r. szds-tól a Törvényszék és a Kúria elérhetőségét, aki ezen segítséget megköszönve a rendőrkapitányságról 9 óra 50 perckor távozott.

3) H. Z. r. tzls. 2015. február 3-án készítette el rendőri jelentését, amely szerint a jelentés készítésének a napján megjelent a N. Rendőrkapitányságon a panaszos fia gyanúsított, aki ellen a rendőrség elfogató parancsot bocsátott ki 2014. szeptember 1-én.

H. Z. r. tzls. felvette a kapcsolatot a Járási Gyámhivatal vezetőjével, aki a rendőri kérdésre arról tájékoztatta a rendőrt, hogy a fiatakorú törvényes képviselője jelenleg E. T. E. hivatásos gyám, tekintettel arra, hogy a M. R. O. nevelésbe vételéről szóló határozatukat a felettes szervük hagyta jóvá.

A fentiekre tekintettel a rendőr telefonon értesítette a hivatásos gyámot arról, hogy a gyámolt személyt a rendőrség elfogta.

A körözési rendszer alapján a panaszos fia ellen a Járásbíróság szintén elfogató parancsot bocsátott ki. Erre tekintettel a rendőr felvette a kapcsolatot Dr. B. I. bíróval, aki közölte, hogy nem kívánja letartóztatni a panaszos fiát, mint gyanúsítottat, kéri, hogy a rendőrség intézkedjen arról, hogy jelenjen meg a kihallgatása után a járásbíróságon és ott közölje a tartózkodási helyét.

Ezt követően H. Z. r. tzls. megállapította, hogy a M. Rendőrkapitányság szintén körözést rendelt el a panaszos fiával szemben, tekintettel annak eltűnésére.

A gyám kérésére szállították a gyermekotthonba a panaszos fiát.

4) F. J. r. örgy. 2015. február 4-én készített feljegyzést, amelyben rögzítette, hogy a panaszos 2015. január 28-án idézés nélkül jelent meg a kapitányságon és elmondta, hogy fia (M. R. O.) szeretné magát feladni, mert egyébként bujkál. A rendőr ezért a panaszos részére, mint a fiú gondozójának átadta az idézést, amely alapján a panaszos fiát, mint gyanúsítottat folytatólagosan kívánják meghallgatni, aki egyébként meghallgatásának a napján 2015. február 3-án megjelent.

5) H. Z. r. tzls. 2015. február 2-án kelt feljegyzésében rögzítette, hogy telefonon értesítette a panaszos fiának kirendelt védőjét arról, hogy előreláthatóan február 3-án 13 órakor folytatólag fogják kihallgatni a N. Rendőrkapitányságon.

6) V. Zs. r. tzls. jelentette, hogy 2015. február 3-án szolgálata teljesítése során a N. Rendőrkapitányság épületének várójában igazoltatták a panaszos fiát, aki a panaszossal szabályszerű idézésre jelent meg a kapitányságon. Az igazoltatás során megállapítást nyert, hogy a panaszos fia ellen körözés és elfogatóparancs van kiadva, ezért a panaszos fiát elfogták.

Tekintettel arra, hogy a panaszos fia fiatalos, így őt meghallgatási jegyzőkönyvben meghallgatta P. G. r. tzls. A meghallgatás során nem volt jelen a panaszos, mivel a fia gyámság alatt áll, a gyámját a történt és tervezett intézkedésekről H. Z. r. tzls. telefonon értesítette.

Az intézkedés kezdetén a fiú mellett tartózkodott a panaszos, aki már az elején sérelmezte azt a tényt, hogy nem lehet jelen a meghallgatás és kihallgatási cselekményeknél, nem értette meg és nem fogadta el a gyámsággal kapcsolatos bírói döntést.

Az előállítás ideje alatt a panaszos fia a N. Rendőrkapitányság 152. számú irodájában tartózkodott, ahol V. Zs. r. tzls. írta az elfogásról készült jelentést, közben P. G. r. tzls. a meghallgatási jegyzőkönyvet készítette. A fentiek során a panaszos nem tartózkodott a 152. számú iroda helyiségében, hiszen a váró-aula helyiségben volt. A kihallgatás végeztével a két rendőrt H. Z. r. tzls. tájékoztatta, hogy a fiút át kell kísérni a bíróságra, mert ott is meg fogják hallgatni.

A N. Rendőrkapitányságról a bírósághoz tartva a panaszos az aulában egyből szóval letámadta a rendőröket, emelt hangnemben fenyegetőzött, hogy ő az egész N. Rendőrkapitányságot fel fogja jelenteni, a kapitány úrral az élen, mert itt „töketlen rendőrök dolgoznak, akik hagyták több mint egy éven keresztül bujkálni a körözött fiamat.”

V. Zs. r. tzls. határozottan kijelentette, hogy semmiféle fenyegetést nem tett a panaszos irányában sem tette, sem szóban, illetve nem is szállította őt gépjárművel sehova, a kettőjük közötti párbeszédnek tanúja volt P. L. karbantartó, illetve a párbeszéd végére odaért P. G. r. tzls.. A panaszos felé V. Zs. r. tzls. annyit mondott, hogy amennyiben a rendőrséget, vagy azon belül rendőröket kíván feljelenteni, akkor azt az ügyészségen teheti meg, amennyiben egyéb feljelentése, bejelentése nincs, úgy a rendőrség épületéből szíveskedjen távozni, amelynek a panaszos eleget tett és kiment a rendőrség épületéből.

A panaszos fiának a kísérését ezt követően kezdték meg a rendőrök. Ekkor érkezett meg a kapitányságvezető, akinek a történeteket szóban, a parkolóban jelentette a rendőr.

Azt, hogy ezt követően mi történt nem tudja, mert nekik a bíróság épületébe kellett a panaszos fiát kísérni, ahol B. I. bírónő meghallgatta és az elmondottak alapján a panaszos fiát nem vette őrizetbe, ezért őt a B. Gyermekotthonba szállították P. G. r. tzls-sal.

Útközben a panaszos fiának az irányába nem hangzott el semmiféle fenyegetés, a panaszosról sem volt szó, sőt még a fiú is kijelentette, hogy a panaszos túlzásokba esett. A lakóotthonban fiút átadták, ahol az átvevőnek semmiféle panaszt nem mondott, ami érintette volna.

7) P. G. r. tzls. 2015. február 27-én jelentette, hogy 2015. február 3-án szolgálata teljesítése során a N. Rendőrkapitányság épületének várójában igazoltatták a panaszos fiát, aki szabályszerű idézésre jelent meg a kapitányságon a panaszossal. Az igazoltatás során megállapítást nyert, hogy a fiú ellen körözés és elfogatóparancs van kiadva, ezért a fiút elfogták, majd a meghallgatást követően kihallgatás céljából átadták H. Z. r. tzls-nak.

Az intézkedés megkezdésekor a panaszos fia mellett tartózkodott, aki már akkor sérelmezett mindenféle rendőri intézkedést, legfőképp amiatt háborgott, hogy a fia majdnem egy évig bujkált és addig a rendőrök miért nem találták meg. Az előállítás ideje alatt, a meghallgatás során a fiú a N. Rendőrkapitányság 152. számú irodájában tartózkodott, ahol V. Gy. Zs. r. tzls. elkészítette az elfogásról készült jelentést, miközben P. G. r. tzls. a meghallgatási jegyzőkönyvet készítette. Az iratok készítése során a panaszos nem tartózkodott a helyiségben, hanem feltehetően a váróban volt. Az irodában töltött idő alatt a fiával, illetve a panaszossal szemben veréssel fenyegetés egyikőjük részéről sem hangzott el. A panaszos fia végig együttműködő volt, elmondta, hogy tudja, hogy intézetbe kell mennie, eddig a rokonainál bujkált, ki sem ment a házból, abból már elege lett, ezért is jelent meg az idézésre, tudatában volt annak, hogy intézetbe szállítják.

H. Z. r. tzls. a kihallgatás végeztével tájékoztatta P. G. r. tzls-t, hogy a panaszos fiát át kell a bíróságra kísérni, mert ott is meg fogják hallgatni. V. Gy. Zs. r. tzls-sal ketten kísérték le az emeletről. Ekkor a panaszos szóban letámadta V. Gy. Zs. r. tzls-t, majd emelt hangnemben fenyegetőzött, hogy az egész N. Rendőrkapitányságot fel fogja jelenteni, a kapitány úrral az élén. Ezután kezdték meg a panaszos fiának tényleges kísérését a bíróság épületébe, amikor éppen megérkezett a kapitányságvezető, akinek V. Gy. Zs. r. tzls. szóban jelentette a történetet. Ezután kísérték át a fiút a bíróságra, ahol B. I. bíró hallgatta meg és az elmondottak alapján nem vette őrizetbe a panaszos fiát, ezért őt a B. Gyermekotthonba szállították a rendőrök. Útközben a fiú irányába nem hangzott el semmiféle fenyegetés, az édesapjáról (panaszosról) szó sem volt, sőt a fiú ki is jelentette, hogy a panaszos túlzásokba esett. A lakóotthonban átadták, ahol a fiú az átadónak semmiféle panaszt nem tett.

A rendőr jelentése végén meg kívánta jegyezni, hogy a rendőri intézkedés megkezdését követően a panaszost és fiát együtt sehova sem szállították, illetve semmiféle bántalmazásra utaló kijelentés nem történt egyik féllel szemben sem.

8) F. B. r. őrnagy, osztályvezető 2015. március 4-én jelentette a kapitányságvezetőnek, hogy sem a panaszost, sem pedig annak fiát nem bántalmazta, nem fenyegette és vonatkozásukban alaptalan ígéreteket sem tett, továbbá arról sincs tudomása, hogy a N. Rendőrkapitányság állományából bárki is hasonló cselekményt követett volna el a két személy sérelmére.

A panaszos fiával szemben a N. Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztálya garázdaság büntette és más bűncselekmények miatt folytatott nyomozásban 2014. augusztus 27-én elfogatóparancsot bocsátott ki, mivel a fiú otthonából ismeretlen helyre távozott és a felkutatására tett intézkedések eredményre nem vezettek. A terhelttel szemben más büntetőügyben a Járásbíróság is elfogatóparancsot bocsátott ki, míg eltűnt kiskorúként a M. Rendőrkapitányság körözte őt.

Megjegyzendő, hogy a panaszos fia vonatkozásában a Megyei Kormányhivatal Járási Gyámhivatal nevelésbe vételt rendelt el és részére gyermekvédelmi gyámot rendelt ki, viszont a tájékoztatások szerint ezt nem tudták kihirdetni a kiskorú eltűnése miatt, így a határozatot csak a felettes szerv általi jóváhagyás emelte jogerőre.

Ezen ok miatt a rendőrség a jogerőre emelkedést megelőzően törvényes képviselőként a terhelt apját, a panaszost kezelte, aki mindenféle előzmény nélkül 2015. január 28-án jelent meg a nyomozó hatóságnál és elmondta F. B. r. őrnagynak, hogy az Alföldön bujkáló fia szeretné magát feladni. Ezért az őrnagy a fiú, mint gyanúsított részére – 2015. február 3-án 13 órára szóló – írásos idézést bocsátott ki. A panaszos részére pedig értesítést. A panaszos ekkor is elmondta, hogy a fia nem akar intézetbe menni. Közölte vele a rendőr, hogy a gyámhivatal rendelkezését a gyámhivatal felettes szervénél és a bíróságon támadhatja meg, de ezen tárgykörben a rendőrségnek nincs döntési jogosultsága. A rendőr elmondta a panaszosnak, hogy amennyiben a fia rendben megjelenik, akkor a bűnügyi őrizet elrendelésétől eltekint, mivel a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 454. § (1) bekezdése alapján az előzetes letartóztatásnak fiatakorúval szemben csak különös tárgyi súlyú bűncselekmény esetén van helye, amely a rendőr megítélése szerint jelen ügy kapcsán nem állt fent.

A történetekről tájékoztatta H. Z. r. tzls-t, aki gondoskodott a már korábban kirendelt védő, később a Járásbíróság értesítéséről. A gyámhivatallal való egyeztetést követően megállapítást nyert, hogy időközben a nevelésbe vételről szóló határozat jogerőre emelkedett, így a továbbiakban É. T. E. gyermekvédelmi gyámot kell törvényes képviselőnek tekinteni a folyamatban lévő nyomozásban. A gyermekvédelmi gyámot H. Z. r. tzls. értesítette. Így ennek tudatában az lett volna törvénytörő, hogy ha a panaszos jelen van a nyomozási cselekmény során, tekintettel arra, hogy nem minősül a fia törvényes képviselőjének. A panaszos ezt a tényt szóban kifogásolta, amiről H. Z. r. tzls. még a kihallgatás formális megkezdése előtt irodájában tájékoztatta F. B. r. őrnagyot és elmondta neki továbbá azt is, hogy a panaszos „rendőrségi vezetővel” akar beszélni. F. B. r. őrnagy ekkor H. Z. r. tzls. részére azt az utasítást adta, hogy a kihallgatást a fentiek alapján – a panaszos jelenléte nélkül – fogatosítsa, amely rendben meg is történt.

Az utasítása kiadását követően a rendőr haladéktalanul felvette a kapcsolatot a hatóság várójában tartózkodó panaszossal, akinek elmondta, hogy a gyámhivatali határozat miatt nem járhat el törvényes képviselőként. Érdeklődésére azt is elmondta, hogy az őrizetbe vételt a megjelenésre és a bűncselekmények tárgyi súlyára tekintettel mellőzi, viszont ha a fia újfent elrejtőzik, úgy ismételt elfogatóparancsot kell kibocsátani vele szemben és ekkor már elkerülhetetlennek látszik az őrizetbe vétel. A rendőr azt is elmondta, hogy a bírósági elfogatóparancs miatt a fia további sorsáról a járásbíróság eljáró bírójának dönthet, valamint ha a bíró az előzetes letartóztatást mellőzi, úgy a gyámhivatali döntés jogszerűségét és indokoltságát a rendőrség nem vizsgálhatja, azt a panaszos a gyámhivatal felettes szervénél, illetve a bíróságon támadhatja meg. F. B. r. őrnagynak úgy tűnt akkor, hogy a panaszos az általa adott tájékoztatásokat megértette és tudomásul vette.

Ezt követően a Közrendvédelmi Osztály egyik vezetőjét – akinek a személyére nem tud visszaemlékezni – tájékoztatta, hogy az őrizetbe vételt mellőzi, egyben kérte, hogy a kihallgatást követően állományának tagjaival kísértesse át a terheltet a járásbíróságra a bíró által kibocsájtott elfogatóparancs miatt, majd a bíró döntésének megfelelően járjanak el. Amennyiben a döntés szabadon bocsátás, úgy szállítsák el a panaszos fiát a B. Gyermekotthonba a gyámhivatali határozat alapján. Kérte továbbá, hogy a panaszos fiát eltűnt és megkerült kiskorúként az elfogást fogatosító személyek hallgassák meg jegyzőkönyvi formában is. Ezen eljárási rendet az egyértelműség kedvéért ismertette az elfogást végző rendőrökkel (V. G. r. tzls. és P. G. r. tzls.), valamint H. Z. r. tzls-sal.

F. B. r. őrnagy részére sem a panaszos, sem az eljáró rendőrök nem jelezték a beadványában írtak megtörténtét. Megjegyzendő, hogy a fenti eljárási rendet követve a panaszos nem utazhatott rendőrségi szolgálati gépjárműben.

A beadványban foglaltakat súlyos – bűncselekményeket is megvalósító – vádaknak tartja a rendőr. A vonatkozásában írtakról felelősséggel kijelentette, hogy azok valótlanok. Magánindítványt nem kíván bejelenteni olyan bűncselekmény vonatkozásában, amely magánindítványra büntetendő.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta meg, hogy a panaszt vajon az arra jogosult terjesztette-e elő.

A panaszos számos olyan kifogást emelt a rendőri intézkedéssel szemben, amelyek nem őt, hanem a fiát érintették. Erre tekintettel a Testületnek mindenféleképpen meg kellett azt vizsgálnia, hogy a panaszos a 16 éves, fiatalkorú fia nevében előterjeszthette-e a rendőri intézkedéssel szembeni panaszt.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése szerint akinek a IV–V. Fejezetben – a 46/A–46/C. § kivételével –, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy – amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

Ugyanezen szakasz (3) bekezdése szerint cselekvőképtelen személy helyett törvényes képviselője jár el, korlátozottan cselekvőképes kiskorú, vagy cselekvőképességében bármely ügycsoportban korlátozott nagykorú személy helyett törvényes képviselője vagy meghatalmazottja is eljárhat. A panasz meghatalmazott vagy jogi képviselő útján is előterjeszthető.

A fenti jogszabályi rendelkezés alapján tehát panasz előterjesztésére az a személy jogosult, akinek alapvető jogai az intézkedés, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérültek.

A sérelmezett rendőri intézkedés a beadvány előterjesztőjének 16 éves fiával szemben történt.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:10 § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki a tizenharmadik életévét még nem töltötte be. A Ptk. 2:13. § szerint cselekvőképtelen az a kiskorú, aki a tizenegyedik életévét nem töltötte be. Erre tekintettel a panaszos, mivel 16 éves korlátozottan cselekvőképesnek minősül.

Erre tekintettel a panasz előterjesztésére jogosult lett volna maga a kiskorú személy, vagy annak törvényes képviselője. Azonban jelen esetben – habár főszabály szerint, a polgári jog szabályai szerint a szülő törvényes képviselőnek minősül – mégis a panaszos, mint a fiú édesapja egy gyámhivatali határozat értelmében nem látja el a fia törvényes képviselőjét, hiszen a kirendelt, a határozatban megjelölt hivatásos gyám minősül a panaszos fiának a törvényes képviselőjének.

Így erre tekintettel, mivel a fiú nem hatalmazta meg édesapját, valamint nem kérte ő a panasz eljárás lefolytatását, így a Testület nem vizsgálta a fiú nevében benyújtott kifogásokat, így nevezetesen azt, hogy vajon követett-e el bűncselekményt; jogos volt-e a rendőrség részéről az, hogy kihallgatása során édesapja nem lehetett jelen; valóban bántalmazták-e a rendőrök őt és, hogy a rendőrök valóban becsületsértő megjegyzéseket közöltek az intézkedés során, sőt megfenyegették-e őt.

Emiatt a Testület a panaszost érintő kifogásokat vizsgálta meg eljárásban.

IV.

1) A Testületnek következő lépésben a saját hatáskörét kellett megállapítania.

A panaszos panaszbeadványában kérte a Testületet, hogy személyesen jelenjen meg lakóhelyén és hallgassák meg és személyesen folytasson le vizsgálatot. Emellett korrupciós bűncselekmények elkövetésére tekintettel a panaszos beadványában feljelentette a Testületnél a N. és a Cs. Rendőrkapitányságot.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, amelyek az Rtv. IV., V., VI. fejezetek alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség, etc.),
- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomagjarmű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés, etc.)
- kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás, etc.), tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A panaszos kérelmezte a Testületet, hogy személyesen hallgassák meg és ott helyben, a panaszos lakóhelyén folytassa eljárását és vizsgálja ki az esetleges jogsértéseket.

A Testület tájékoztatja a panaszost, hogy eljárási rendje nem teszi lehetővé azt, hogy ilyen jellegű eljárást helyben, gyorsított formában lefolytasson, hiszen a Testület a hozzá benyújtott iratok alapján állásfoglalás formájában határoz. A vizsgálata során a panaszos és a rendőrség által előadottak alapján alakítja ki azt a történeti tényállást, amely alapján a kifogásolt rendőri intézkedést az érintett alapjogok korlátozása kapcsán megvizsgálja. Az Rtv. 93/A. § (6) bekezdése alapján mindenféle külső befolyás nélkül, a panasz benyújtásától számított kilencven napon belül köteles állásfoglalását meghozni, amelybe nem számít bele a tényállás tisztázásához adatok közlésére irányuló felhívástól az annak teljesítéséig terjedő idő.

Emiatt a Testület nem folytathat le helyben, gyorsított vizsgálatot a panaszos által előadottak alapján.

b) A panaszos a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) XXVII. Fejezte alá tartozó bűncselekmények elkövetésével vádolja a rendőröket. A Be. 2. § (1) bekezdés alapján a bíróság az ítékezés során törvényes vád alapján jár el. Jelen szakasz (2) bekezdés szerint pedig a vád akkor minősül törvényesnek, hogy ha a vádemelésre jogosult a bírósághoz intézett indítványában meghatározott személy pontosan körülírt, a Btk-ba ütköző cselekménye miatt a bírósági eljárás lefolytatását kezdeményezi. A Be. 171. § (1) bekezdése szerint bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést. A Be. 172. § (1) bekezdése alapján a feljelentést rendszerint az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál írásban vagy szóban kell megtenni. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. A feljelentést nyomban nyilvántartásba kell venni.

A hivatkozott Btk. és Be. szakaszokra, valamint az Rtv. által a Testület hatáskörére vonatkozó szabályokra tekintettel megállapítható, hogy büntetőeljárás lefolytatását, a terheltek felelősségre vonását a Testület nem végezheti el, hiszen a hatásköri szabályai nem jogosítják fel arra. A korrupciós bűncselekmények elkövetésére vonatkozó gyanú alapján büntetőeljárás lefolytatására büntető bíróság jogosult, valamint a rendőrök esetleges büntetőjogi felelősségének a megállapítására a büntető bíróság rendelkezik hatáskörrel.

Így a fentiekben kifejtettek alapján a Testület nem jogosult büntetőeljárás lefolytatására, így nem állapíthatja meg a rendőrök esetleges büntetőjogi felelősségét sem.

Azonban a Testület eljárása során megvizsgálta a panaszos rendőri fellépésre vonatkozó kifogásait, valamint az esetleges bántalmazásra vonatkozó sérelmet is.

V.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszos Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát.

1) A Testület elsőként a rendőrök szolgálati fellépését vizsgálta meg, hiszen a panaszos állítása szerint a rendőrök végig fenyegető, félelemkeltő, sőt megalázó módon jártak el vele szemben. Olyan kijelentéseket mondtak neki, hogy „fejbe rúgják”, így tulajdonképpen a verés kilátásba helyezésével megfenyegették. A panaszos előadta, hogy őt és fiát is bántalmazni akarták a rendőrök.

A rendőrség határozottan tagadta azt, hogy a panaszost bármilyen módon megfenyegették volna, vagy verést helyeztek volna kilátásba, sőt nem mondtak becsületsértő kifejezéseket. Az intézkedés során sem a panaszost, sem pedig a fiát nem bántalmazták. Összességében tehát a panaszos által előadottak nem felelnek meg a valóságnak. A rendőrség arról tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszos végig arrogánsan viselkedett és ő fenyegette meg a rendőröket azzal, hogy fel fogja jelenteni őket.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Figyelemmel arra, hogy a Testület a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével, és a birtokában lévő csekély számú bizonyíték miatt nem tudta feloldani a rendőri fellépésre vonatkozó panaszosi kifogás valóságalapjára vonatkozó ellentmondást, így nem tudott megállapítani olyan tényállást, amely fényében a panaszosi sérelmet megvizsgálhatta volna, ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható.

Ezért a Testület véleménye szerint a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme a rendőrök által használt kifejezések, a rendőri fellépés tekintetében nem megállapítható.

VI.

A Testület érdemben csupán a panaszos, rendőri fellépésre vonatkozó kifogásával tudott foglalkozni, amely kapcsán a tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásokra tekintettel nem tudott kialakítani egy olyan tényállást, amely alapján a panaszt értékelhette volna, így csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a sérelmezett rendőri fellépés kapcsán.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2015. június 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag